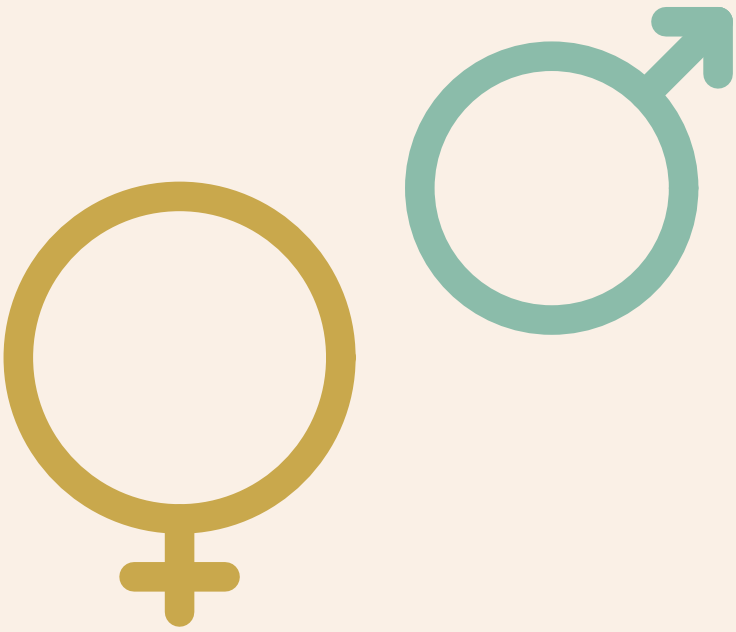
Ce trebuie să știi înainte de divorț

GHID PRACTIC

20 de întrebări esențiale

cu răspunsuri clare, fără jargon juridic

Avocat Adriana Teodorescu

adrianateodorescu.ro

Dragii mei,

Dacă ați deschis acest ghid, probabil că vă aflați într-un moment dificil. Poate vă gândiți la divorț, poate sunteți deja în mijlocul unui proces și nu știți ce urmează. Poate că aveți întrebări pe care nu îndrăzniți să le puneți cu voce tare.

În cei peste 12 ani de practică, am primit zilnic aceleași întrebări — de la părinți ca voi, care se confruntau cu o situație pe care nu și-o imaginaseră vreodată. Întrebări despre copii, despre casă, despre bani, despre drepturi. Întrebări care ascundeau, de fapt, o singură teamă mare: ce se va întâmpla cu viața mea?

Am scris acest ghid tocmai pentru că meritați să știți adevărul — simplu, clar, fără jargon juridic — înainte să intrați într-un proces de separare sau divorț. Nu pentru a vă speria, ci pentru a vă pregăti. Cunoașterea este cel mai puternic instrument pe care îl aveți.

Cele 20 de întrebări din acest ghid sunt cele pe care mi le-au pus clienții mei de-a lungul anilor — mame și tați deopotrivă. Răspunsurile sunt reale, practice și oneste — pentru că asta cred că meritați.

La finalul acestor pagini, sper să vă simțiți mai puțin speriați, mai pregătiți și mai încrezători în deciziile pe care urmează să le luați.

Și dacă simțiți că aveți nevoie de cineva alături — sunt aici.

Cu drag,

Avocat Adriana Teodorescu

adrianateodorescu.ro

Cuprins

1 Cine este în sala de judecată la divorț? 4

2 Poate să îmi ia copilul? 5

3 Pot să schimb yala la ușă dacă a plecat? 6

4 Părintele nerezident nu vrea să-și vadă copilul – ce este de făcut? 7

5 Sunt în procedura divorțului și vreau să achiziționez un imobil. Trebuie să aștept? 8

6 Pot să îl înregistrez pe soțul meu ca să am dovezi la divorț? 9

7 Fostul partener cumpără cadouri foarte scumpe copiilor. Ce fac? 10

8 Poate un părinte să îi spună celuilalt cum să își petreacă timpul cu copilul în programul de vizită? 11

9 Pot să mă mut într-o altă localitate cu copiii fără acordul fostului soț? 12

10 Poate copilul meu să refuze să își vadă celălalt părinte? 13

11 Copilul refuză să își vadă tatăl - ce e de făcut? 14

12 Cât de repede pot să divorțez? 15

13 Este adevărat că instanțele favorizează mamele? 16

14 Fostul partener nu respectă programul de vizită. Ce pot să fac? 17

15 Pot să încep o nouă relație în timpul procesului de divorț? 18

16 Fostul partener întoarce copiii împotriva mea. Ce înseamnă alienarea parentală? 19

17 Ce faci când ești acuzat de alienare parentală? 20

18 De la ce vârstă pot decide copiii cu care părinte să locuiască? 21

19 Fostul soț nu a achitat pensia alimentară. Ce pot să fac? 22

20 Trebuie să mai achit ratele la casă după divorț dacă nu mai stau în ea? 23

1 Cine este în sala de judecată la divorț?

În România, dosarele de divorț sunt publice. Asta înseamnă că în sala de judecată, pe lângă judecător, grefier, fostul partener și avocat — pot fi și persoane străine. Un coleg. Un vecin. Un client. Oricine poate intra și poate auzi motivele divorțului tău, conflictele dintre voi, lucruri personale despre familia ta.

Dar, dacă vrei să îți protejezi intimitatea, poți cere ca ședința să fie nepublică. Această cerere o poți face odată cu divorțul sau oricând pe parcursul judecății.

Judecătorul îți analizează cererea. Dacă motivele sunt întemeiate, ședința devine nepublică și se va judeca în camera de consiliu, ceea ce presupune că, ori de câte ori în sală sunt și alte persoane a căror prezență nu este necesară, poți solicita judecătorului să dispună eliberarea sălii.

De reținut!
Intimitatea ta în sala de judecată este un drept, nu un privilegiu. Nu ezita să îl ceri.

2 Poate să îmi ia copilul?

La divorț, instanța nu caută părintele perfect, iar judecătorul din fața ta știe că în această perioadă există foarte mult stres și că sunt momente în care te simți epuizată. Pentru instanță contează implicarea ta în creșterea copilului. Timpul petrecut împreună. Activitățile educative. Stabilitatea emoțională a copilului. Un climat fără violență. Dragostea. Interesul față de el.

Dacă te gândești că nu ai fost un părinte bun sau că nu îți vei mai vedea copilul, vreau să te liniștesc: judecătorul te va înțelege. El vede zi de zi situații ca a ta.

Sunt mulți părinți îngrijorați că nu au o locuință în proprietate sau că celălalt soț are mai mulți bani. Dar asta nu te face un părinte mai puțin bun.

Ești un părinte mai bun decât crezi.

De reținut!
Judecătorul vede mereu părinții în cele mai dificile momente ale vieții lor. Nu te judecă — te evaluează.

3 Pot să schimb yala la ușă dacă a plecat?

Prima mea întrebare este — când a plecat? Dacă a plecat de dimineață — nu. Dacă au trecut câteva luni bune — ai putea fi îndreptățită să schimbi yala, mai ales dacă ai suspiciunea că fostul soț ar veni neanunțat, ar sustrage bunuri sau ar putea crea neplăceri. Cu alte cuvinte, apare o a doua întrebare:

De ce vrei să schimbi yala? Tu și copiii tăi nu vă simțiți în siguranță? Există antecedente de violență sau abuz? Pentru că, dacă răspunsul este da, schimbarea yalei nu este singurul lucru pe care trebuie să îl faci. Poți cere instanței un ordin de protecție. Te poți adresa și poliției.

În final, ce trebuie să reții este că schimbarea încuietorilor nu modifică drepturile de proprietate asupra imobilului sau bunurilor din interior. Soțul are, în principiu, dreptul legal de a accesa domiciliul conjugal, indiferent de cine deține proprietatea, cu excepția situației în care există o hotărâre judecătorească ce îi interzice pătrunderea în imobil.

De reținut!
Siguranța ta și a copiilor tăi este prioritară. Dacă te simți amenințată, contactează un avocat imediat.

4 Părintele nerezident nu vrea să-și vadă copilul – ce este de făcut?

Din păcate, nu există o procedură legală care să-l oblige pe părintele nerezident să respecte programul de vizită. Dacă el nu vrea să aibă contact cu copilul, nu prea ai ce să faci.

Vin mulți părinți și îmi spun că cel mic și-ar dori să-și vadă celălalt părinte, că îi este dor de el. Și, de fiecare dată, le spun că trebuie, încet-încet, să se obișnuiască cu această idee.

Asta nu înseamnă că îi găsim scuze celuilalt părinte. Dar este important să îl ajuți pe copil să înțeleagă că nu ține de tine și să creezi un mediu în care să nu simtă atât de puternic lipsa celuilalt părinte.

De reținut!
Un copil are nevoie de ambii părinți. Dar atunci când unul lipsește, rolul tău este să îl faci pe copil să se simtă suficient de iubit.

5 Sunt în procedura divorțului și vreau să achiziționez un imobil. Trebuie să aștept?

Este extrem de recomandat să aștepți.

De ce? Dacă vei cumpăra imobilul în timpul procesului de divorț sau în perioada de 30 de zile obligatorie din procedura divorțului la notar, acesta riscă să devină bun comun (la fel ca orice bun dobândit în timpul căsătoriei). Asta înseamnă că fostul soț sau fosta soție ar putea avea drepturi asupra lui.

Chiar dacă nu mai locuiți împreună. Chiar dacă sunteți separați de luni de zile. Atâta timp cât căsătoria nu a fost desfăcută oficial — prin hotărâre judecătorească definitivă, la notar sau la starea civilă — bunurile cumpărate sunt, de regulă, considerate comune.

Asta înseamnă că partenerul tău ar putea avea drepturi asupra acelui imobil.

Imobilul achiziționat ar putea face obiectul unui proces de partaj ulterior, iar atunci va trebui să dovedești că a fost cumpărat din surse proprii (de exemplu, bani dinaintea căsătoriei sau proveniți din moștenire ori donație). Însă un astfel de proces este complicat și costisitor.

Dacă achiziția nu poate aștepta, există totuși soluții. Una dintre ele este ca soțul sau soția să dea o declarație notarială prin care confirmă că imobilul este cumpărat din banii tăi proprii și că nu are pretenții asupra lui.

O altă variantă este să dovedești ulterior, în instanță, cu acte, că banii provin din surse proprii (de exemplu, din vânzarea unui bun personal).

Dar cea mai sigură metodă rămâne să aștepți hotărârea definitivă de divorț.

De reținut!
O achiziție imobiliară grăbită în timpul divorțului poate complica enorm partajul ulterior. Răbdarea te poate scuti de ani de litigii.

6 Pot să îl înregistrez pe soțul meu ca să am dovezi la divorț?

Da, înregistrările pot fi folosite ca probe în instanță. Dar lucrurile nu sunt atât de simple.

Judecătorii sunt foarte atenți la două aspecte: dacă înregistrarea a fost făcută cu știrea celuilalt sau în mod secret și contextul — un clip de 30 de secunde dintr-o relație de ani de zile poate părea altceva decât realitatea. Judecătorul știe asta.

Deci, înregistrările pot fi relevante și admise ca probe — dar, de cele mai multe ori, nu au impactul pe care ai putea crede că îl au.

Discută cu avocatul tău înainte să te bazezi exclusiv pe înregistrări ca strategie.

> **De reținut!**
> *Probele contează — dar contextul lor contează și mai mult. Un avocat bun știe cum să le valorifice corect.*

7 Fostul partener cumpără cadouri foarte scumpe copiilor. Ce fac?

Nu poți să îi interzici fostului soț să cumpere cadouri copiilor. Și nici nu îi poți impune ce cadouri să le facă. Dar poți stabili niște reguli.

De exemplu — lucrurile cumpărate de tata rămân la tata, iar lucrurile cumpărate de mama rămân la mama.

Acum — cadourile foarte scumpe pot ascunde ceva. Uneori sunt o formă de manipulare a copilului, iar copilul poate începe să asocieze un părinte cu recompense materiale. Și asta poate afecta relația lui cu celălalt părinte.

Dacă cadourile sunt folosite deliberat pentru a influența copilul împotriva ta, poate intra în sfera alienării parentale.

Un lucru este foarte important: nu te lua la întrecere cu cadouri. Copilul nu trebuie pus să aleagă între părinți pe baza lucrurilor materiale, iar cel mai important este să îl faci să înțeleagă că dragostea nu se măsoară în cadouri.

De reținut!
Dragostea nu se măsoară în cadouri. Copilul tău știe asta — ajută-l să înțeleagă.

8 Poate un părinte să îi spună celuilalt cum să își petreacă timpul cu copilul în programul de vizită?

Răspunsul este nu. Nu poți să îi impui fostului tău soț ce să facă cu copilul în timpul programului de vizită.

Atâta timp cât copilul este în siguranță și nu există îngrijorări sau pericole, este alegerea celuilalt părinte cum înțelege să își petreacă timpul cu el. Fie că ies la o plimbare, fie că stau acasă, fie că fac o activitate sportivă — depinde strict de părintele care este responsabil de copil în acel moment.

Deci, un părinte nu poate obliga celălalt să își petreacă timpul cu copilul într-un anumit mod în timpul programului de vizită.

De reținut!
Încrederea reciprocă între părinți, chiar și după divorț, este cel mai bun cadou pe care îl puteți face copilului vostru.

9 Pot să mă mut într-o altă localitate cu copiii fără acordul fostului soț?

Răspunsul este nu.

Nu te poți muta din localitate cu copilul minor fără acordul celuilalt părinte sau fără o hotărâre judecătorească.

Cu alte cuvinte, dacă exercitați împreună autoritatea părintească, trebuie să decideți împreună unde locuiește copilul.

Dacă nu vă înțelegeți, decide instanța. Judecătorul va analiza impactul mutării asupra copilului: relația lui cu celălalt părinte, stabilitatea lui și interesul său superior.

Mutarea într-un alt oraș sau într-o altă țară este un subiect foarte sensibil, pentru că pune în balanță libertatea ta de a te reloca și dreptul copilului de a avea o relație cu celălalt părinte.

De reținut!
Înainte să iei orice decizie, consultă un avocat.

10 Poate copilul tău să refuze să își vadă celălalt părinte?

Este o întrebare pe care o aud des.

În România, copilul nu stabilește programul de vizită. Decizia aparține instanței.

Ce va face instanța? Îți va asculta copilul și va încerca să înțeleagă de ce se opune. Este posibil să fie obosit de conflictul dintre voi. Alteori pot exista motive reale de îngrijorare — cum ar fi abuzuri sau comportamente nepotrivite ale celuilalt părinte.

Judecătorul va analiza vârsta copilului, maturitatea și discernământul lui. Vocea copilului contează, dar decizia finală îi aparține judecătorului și este luată întotdeauna în interesul copilului.

Cel mai bine este să vorbești cu copilul și, dacă se poate, și cu fostul partener, pentru a înțelege cauza refuzului. Nu îl forța.

De reținut!
Ascultă-ți copilul. Rezistența lui este adesea un semnal că adulții din jurul lui au nevoie să comunice mai bine.

11 Copilul refuză să își vadă tatăl – ce e de făcut?

Este foarte greu să răspunzi la o întrebare ca asta, pentru că fiecare situație este diferită de la familie la familie. Întrebarea pe care trebuie să o punem este: de ce nu vrea copilul să își vadă tatăl?

Suntem de acord că minorii au nevoie de ambii părinți în viața lor și atâta timp cât nu există motive de îngrijorare, violență sau abuz, copilul ar trebui să aibă legături personale cu ambii părinți.

Dacă, dintr-o dată, copilul decide că nu mai vrea să își vadă tatăl, cel mai bine este să vorbești cu el și să încerci să afli de ce opune rezistență. Nu îl forța, dar nici nu încuraja evitarea fără un motiv real.

De reținut!
Un copil care refuză un părinte are nevoie de sprijin emoțional — nu de presiune. Un psiholog poate face minuni în astfel de situații.

12 Cât de repede pot să divorțez?

Cel mai rapid: în 30 de zile la notar sau la primărie.

La notar — ambii soți trebuie să fie de acord cu divorțul. Prezența ambilor este obligatorie atât la depunerea cererii, cât și la ridicarea certificatului de divorț.

La primărie — este posibil doar dacă nu aveți copii minori.

Dacă nu vă înțelegeți — divorțul poate fi făcut la instanță. Acolo durează:

– câteva luni — dacă ambii soți sunt de acord

– peste un an sau doi — dacă există neînțelegeri privind culpa, copiii sau bunurile.

Cu cât vă înțelegeți mai bine, cu atât procesul este mai scurt și mai puțin costisitor.

De reținut!
Un divorț amiabil nu înseamnă că renunți la drepturile tale. Înseamnă că alegi să le obții fără luptă inutilă.

13 Este adevărat că instanțele favorizează mamele?

Acesta este cel mai mare mit pe care îl aud mereu.

Nu. Nu așa funcționează instanța în România. Când sunt copii implicați, judecătorul urmărește un singur lucru: interesul superior al minorului. Asta înseamnă nevoile copilului, stabilitatea lui și relațiile cu ambii părinți.

Cred că acest mit vine din societatea patriarhală sau din faptul că, tradițional, mamele au ales să își pună viața pe pauză pentru creșterea copiilor. Dar în societatea actuală, tații sunt egali cu mamele.

Întrebarea corectă nu este care părinte va câștiga — ci cum vă puteți înțelege, ca adulți, asupra chestiunilor care privesc minorul: programul de vizitare, pensia de întreținere, deciziile educaționale. Când părinții înțeleg cu adevărat lucrurile acestea, copiii trec mai ușor prin divorț.

De reținut!
Nu există părinte câștigător sau perdant într-un divorț. Există doar copii care au nevoie de ambii părinți.

14

Fostul partener nu respectă programul de vizită stabilit la notar. Ce pot să fac?

Programul de vizită stabilit la notar are caracter executoriu — nu este o opțiune, ci o obligație legală.

Pașii pe care îi poți urma:

1. Pune în executare convenția prin executor judecătoresc. Instanța poate stabili penalități pe zi de întârziere.

2. Depune la DGASPC o sesizare prin care semnalezi că fostul partener împiedică legăturile personale ale copilului.

3. Formulează la instanță, pe calea ordonanței președințiale, o cerere pentru obligarea fostului partener la menținerea programului de vizită.

4. Dacă ai obținut o hotărâre favorabilă și tot nu ți se dă copilul — fă plângere la poliție pentru nerespectarea unei hotărâri judecătorești.

De reținut!
Programul de vizită nu este o sugestie. Este o obligație legală. Nu ezita să apelezi la instrumentele pe care legea ți le pune la dispoziție.

15 Pot să încep o noua relație în timpul procesului de divorț?

Nu prea...

Chiar dacă adulterul nu se mai pedepsește din 2014 și nu există o interdicție expresă, o nouă relație poate avea consecințe semnificative asupra dosarului — cu atât mai mult dacă divorțul nu este prin acord.

Dacă partenerul demonstrează că noua relație a început în timpul căsătoriei — instanța poate considera acest lucru drept motiv de desfacere a căsătoriei din culpa ta exclusivă.

Dacă există copii — instanța analizează întotdeauna interesul superior al copilului. Introducerea unui nou partener în viața copiilor poate fi considerată o sursă de instabilitate emoțională.

Părerea mea: poți începe o relație. Dar, legal, ești încă soț/soție, iar acțiunile tale pot fi folosite în instanță. Cel mai sigur este să discuți cu avocatul tău.

De reținut!
O nouă relație nu te face un părinte mai rău. Dar momentul în care o faci publică poate conta enorm în instanță.

16

Fostul partener întoarce copiii împotriva mea. Ce înseamnă alienarea parentală?

Alienarea parentală este o acuzație foarte gravă. Înseamnă că un părinte, în mod deliberat, îi învață pe copii să refuze și să respingă celălalt părinte — fără niciun motiv real.

Judecătorul decide exclusiv pe baza dovezilor. Cele mai importante probe sunt:

1. Expertiza psihologică a copilului — expertul analizează dacă minorul refuză un părinte fără motiv real, dacă folosește cuvinte care nu sunt ale lui, dacă există manipulare.

2. Mesaje pe WhatsApp, SMS, e-mailuri sau înregistrări care arată că celălalt părinte te denigrează.

3. Martori — bunici, rude, profesori, vecini care au văzut comportamentul de influențare.

4. Încălcarea repetată a programului de vizită.

La instanță poți cere: stabilirea domiciliului la tine, program de vizită de urgență, ordin de protecție sau modificarea autorității părintești.

De reținut!
Alienarea parentala lasă cicatrici adânci în sufletul unui copil. Acționează rapid și documentează totul.

17 Ce faci când ești acuzat de alienare parentală?

Alienarea parentală este o acuzație gravă. Judecătorul nu crede vorbe — se pronunță exclusiv pe baza dovezilor.

Ce trebuie să faci:

— Păstrează mesaje, e-mailuri, orice dovadă care arată că încurajezi relația copilului cu celălalt părinte.

— Nu denigra niciodată celălalt părinte în fața copilului.

— Cooperează complet cu autoritățile. O atitudine defensivă va fi interpretată împotriva ta.

— Nu limita vizitele. Nerespectarea programului de vizită este cea mai frecventă dovadă folosită împotriva ta.

— Nu implica copilul în disputele tale.

— Nu rata niciun termen în instanță.

Toate acțiunile tale trebuie să demonstreze un singur lucru: că vizezi binele copilului vostru.

De reținut!
Cel mai bun apărător al tău este propriul comportament. Fii părintele pe care vrei să îl vadă judecătorul.

18 De la ce vârsta pot decide copiii cu care părinte să locuiască?

În România, copiii nu pot decide cu care dintre părinți să locuiască. Decizia aparține întotdeauna instanței.

Începând cu vârsta de 10 ani, judecătorul va asculta opinia copilului și va încerca să înțeleagă ce își dorește.

Dar dorința copilului este doar unul dintre factorii luați în calcul — alături de interesul său superior și de rapoartele de anchetă psihosocială.

Judecătorul analizează toate circumstanțele: vârsta, maturitatea, situația reală a fiecărui părinte și stabilește locuința copilului în interesul lui superior — nu neapărat în cel dorit de copil sau de vreunul dintre părinți.

De reținut!
Vocea copilului contează. Dar responsabilitatea deciziei aparține adulților — și, în final, judecătorului.

19

Fostul soț nu a achitat pensia alimentară. Ce pot să fac?

Ai la dispoziție două căi — una civilă și una penală.

Calea civilă: depune o cerere de executare silită la un executor judecătoresc, împreună cu hotărârea judecătorească sau convenția notarială prin care a fost stabilită obligația de plată.

Calea penală: poți depune o plângere penală pentru abandon de familie la poliție. Neplata pensiei cu rea-credință timp de 3 luni constituie infracțiune, pedepsită cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

Cele două căi pot fi urmate simultan. Nu trebuie să alegi una sau alta.

De reținut!
Pensia alimentară nu este o favoare — este un drept al copilului tău. Nu ezita să îl aperi prin toate mijloacele legale.

20 Trebuie să mai achit ratele la casă după divorț dacă nu mai stau în ea?

Realitatea este simplă: dacă numele tău apare în contractul de credit — ca debitor, codebitor sau garant — tu răspunzi pentru achitarea ratelor, indiferent dacă mai locuiești acolo sau nu.

Băncii nu îi pasă că relația ta s-a sfârșit. Banca este interesată de un singur lucru: dacă ratele sunt plătite la scadență. Dacă nu sunt plătite, veți intra amândoi în lista datornicilor.

Dar trebuie să știi că odată cu divorțul poate fi realizat și partajul — și implicit clarificarea creditului bancar.

Oricum v-ați înțelege — achitarea ratelor rămâne obligația ta, indiferent dacă locuiești sau nu în acel imobil.

De reținut!
Clarifică situația creditului bancar în cadrul procedurii de divorț. Este mai simplu să rezolvi acum decât să vă judecați mai târziu.

Fă primul pas spre un nou început.

Sper că acest ghid ți-a adus claritate și mai puțină teamă.

Știu că informația ajută — dar uneori ai nevoie de mai mult decât un ghid. Ai nevoie de cineva care să îți analizeze situația concretă, să îți explice opțiunile și să fie alături de tine la fiecare pas.

Asta fac eu.

Dacă te-ai regăsit în oricare dintre întrebările din acest ghid și simți că ai nevoie de sprijin — sunt aici. Nu trebuie să ai totul clarificat înainte să mă contactezi. Asta facem împreună la prima întâlnire.

Programează o consultație

adrianateodorescu.ro

Cu drag,

Avocat Adriana Teodorescu